

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): **Ondřej PAVLOVIČ**

Název práce: Vliv barvy duhovky na atraktivitu a důvěryhodnost

---

Vedoucí práce:

RNDr. Vladimír BLAŽEK, CSc.

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Cíle práce (vysvětlit fenomén různobarevnosti duhovky a výzkumně se pokusit zjistit vztah barvy duhovky a atraktivity či důvěryhodnosti) byl kvalitně splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

V teoretické části autor po úvodním popisu stavby oka a duhovky shrnuje na základě různých zdrojů (a z různých vědních oblastí) problematiku příčin různobarevnosti duhovky v evropských populacích, a to z hlediska genetiky, adaptací a evolučního konceptu pohlavního výběru. Takovýto komplexní pohled dokazuje autorovu schopnost pracovat s odbornou literaturou a samostatně přemýšlet o problému. Následuje kapitola o atraktivitě jako přímý vstup k předloženému výzkumu.

Zvolená metodika i její popis jsou adekvátní. Autor velmi rychle zvládnul metodu morfingu a grafických úprav s velmi pěkným výsledkem. Postavení hypotéz a jejich testování odpovídá plně záměru. Výzkumnou část by po doplnění dalších analýz bylo možné akceptovat i jako základ diplomové práce! Získané výsledky (potvrzení preference modrých očí, tendence k hodnocení druhých osob v závislosti s barvou vlastních očí) jsou rozhodně přínosem a jsou i zajímavé z hlediska, kam by bylo možné zaměřit pokračování výzkumu.

Literární zdroje (téměř 40 citací) jsou dostačující. Autor má však předpoklady, aby se rešeršní a diskusní část práce opírala o mnohé zdroje další. Součástí práce jsou ilustrační a dokumentační přílohy (převzaté obrázky a mapky, ukázky morfingu a výsledných fotografií, tabulky a grafy), které vhodně a kvalitně dokreslují práci včetně výzkumné části.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Text práce je psán hutným a věcným způsobem, občas až poněkud úsečným, ale bez dopadu na srozumitelnost a věcnost. Autorovi tak nelze upřít určitou originalitu formulací, která je však pro bakalářskou práci akceptovatelná.

Grafická úprava odpovídá požadavkům; ojediněle se ale prohřešky vyskytují (např. na str. 27 je zvoleno chybné řádkování).
Také gramatické chyby se nevyskytují, ale opět s drobnými výjimkami (např. na str. 2 je neoprávněné použito velké písmeno – Morfologie Qční koule), Jinak nemám žádné připomínky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce působí přesvědčivým dojmem, je kvalitně zpracovaná. Teoretická část je poněkud mozaikovitá (zkratkovitá), ale zahrnuje vše potřebné. Realizovaný výzkum je bezesporu tvůrčí. Autor zvládnul metodu vědecké práce. Při přípravě práce pracoval samostatně a operativně (snad lze jen vytknout tendenci řešit mnohé věci na poslední chvíli, což se naštěstí v práci příliš neprojevalo).
Obsahové či věcné připomínky – mimo již uvedené – nemám.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

---

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

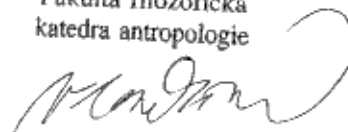
Výborně

Datum: 17. 5. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Ondřej Pavlovič

Název práce: Vliv barvy duhovky na atraktivitu a důvěryhodnost

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cíl práce je formulován velmi komplikovaně a neexplicitně. Autor chce odpovědět na dvě otázky a to o původu variability barvy duhovky u Evropanů a vlivu barvy duhovky na lidskou interakci. Dále je cílem autora formulovat hypotézy o vztahu pigmentace a prostředí, hypotézu o vztahu barvy duhovky a atraktivity, případně i lidských vlastností. Již na počátku je zřejmé, že autor cíle naplnit nemůže. Osvětlení původu variability duhovky nebo vliv prostředí jsou zcela mimo reálný rámec metod užívaných autorem. Výzkum je logický a zajímavý, ale může odpovědět pouze na velmi malou část formulovaných cílů. Na malou část se odpovědět podařilo.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Rozsah práce je adekvátní. Poměr teoretické a výzkumné části je posunut výrazně na stranu teorie. Je to především díky obsáhlé popisné části zaměřené na biologické pozadí barvy oční duhovky a teoretické – *sensu stricto* – části zaměřené na evolučně adaptační přístupy, které se k barvě duhovky vztahují. Práci lze hodnotit jako tvůrčí počín, který navíc vyžadoval zvládnutí celé řady technických dovedností.

Výzkumná část je zajímavá, ale jednoznačně „nedotažená“. Nerozumím zahrnutí atraktivity a důvěryhodnosti do jedné hypotézy (H1). V hypotéze pak jsou tři proměnné, což výrazně komplikuje situaci. Jde o špatnou hypotézu. Navíc, z čistě laického pohledu si dokáží představit obličej, který bude atraktivní a přitom vysoce nedůvěryhodný. Dokonce bych si dovolil hereticky argumentovat, že mezi oběma proměnnými může být nepřímá úměra. Atraktivnější vzhled může způsobit snadnější dosažení úspěchu v silně vizuálně orientované kultuře jako je na naše. Atraktivní úspěšné osoby pak mohou být vnímány jako méně důvěryhodné, protože neprošly strádáním, které zásadně formuje charakter (základ důvěryhodnosti).

Sběr dat je popsán jasně a ukazuje velký rozsah výzkumu (N = 450). Jako vnějšímu pozorovateli mi ale design připadá velice komplikovaný. Neustálé změny triád vzhledem k omezujícím parametrům (eliminace opakování stejných barev nebo trojic morfů) musely být vysoce náročné na realizaci. Nástroje programu Anthropac pro kognitivní antropologii přitom nabízí triády i párové testy spolu s náhodnými algoritmy pro tvorbu dvojic či trojic objektů sledované domény. Takto sebraná dat pak lze v Anthropacu velmi efektivně analyzovat. Škoda, že autor nezhodil tuto možnost, která by mu výrazně usnadnila především analýzu dat.

Výsledkům je velmi obtížné porozumět a jednoznačně jsou nezvládnuté. Osobně nedokáži pochopit obsah autorem publikovaných tabulek, kde jsou zřejmě agregovaná data pro všechny jedince a zároveň všechny triády. Pokud respondenti hodnotili tváře morfů na škále 1-3, pak nerozumím, co znamenají absolutní četnosti v tabulce 2-5. Navíc mám dojem, že logistická regrese by mohla být vhodnějším nástrojem než chí kvadrát v kontingenčních tabulkách. Autor není ani konzistentní u vztahu hypotéza vs. výsledek. Hypotéza 1 se týká jak atraktivity tak důvěryhodnosti a autor ji ve

výsledcích potvrzuje již na základě výsledků pro atraktivitu. Formulace hypotézy byla jednoznačně nešťastná.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Stylistika je solidní, ale občas některé formulace zaskřípou. Citace se jeví jako korektní, i když bych doporučoval omezit citace za tečkou na konci odstavců. V textu chybí odkazy na tabulky v příloze. Obrázky jsou informativní, tabulky ne. Navíc popisky k tabulkám patří nad a ne pod tabulky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Na studii Ondřeje Pavloviče hodnotím odvalu klást si velké otázky. Barva očí je významnou kulturní kategorií a zaměření výzkumu na vnímání variability barvy duhovky považuji za výborný tah. V práci dominuje teoreticko-popisná část na úkor výzkumu, který zřejmě výborně začal, ale nebyl dotažen do konce. Výsledky výzkumu jsou nepřehledné, obtížně srozumitelné kvůli absenci základních informací, které by čtenáři umožnily porozumět pozadí analýzy. Pokud by se data analyzovala znovu a korektně, výsledky by mohly být i publikovatelné, protože potenciál ve studii nepochybně je.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Můžete prosím vysvětlit obsah tabulek 2-5?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*): **Velmi dobře**

Datum: 24.5.2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby bakalářské práce:

Téma práce: Vliv barvy duhových na atraktivitu a důvěryhodnost

vedoucí práce: RNDr. Vladimír BLAŽEK, CSc.

Oponent práce: Mgr. Daniel ŠOSNA, Ph.D.

Průběh obhajoby: Komise představitel posudky na bakalářské práci. Student reagoval na otázky vyptávající z posudku.

Práce byla obhajována.

Členové zkušební komise:

Mgr. Tomáš Hirt, Ph.D.

PhDr. Tereza Zíková, Ph.D.

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

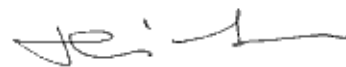
Mgr. Lukáš Friedl

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

Klasifikace: *vyborně*

Datum obhajoby: 31. května 2012

.....
podpis zkoušejícího